

‘Lik-op-stuk werkt averechts’

Experts: stoere taal geen oplossing probleemjeugd

DOOR ANNETTE KARIMI

AMSTERDAM – Uitsluitend jongeren aanpakken die overlast veroorzaken, maakt buurten niet veiliger, is ‘goedkope’ spierballentaal en geen duurzame oplossing. Repressief beleid werkt niet op de lange termijn, sterker nog, het vererger het probleem. Daarvoor waarschuwen verschillende deskundigen. Ze reageren op de ambities van het kabinet om de jeugd keihard aan te pakken en de uitlatingen van de PVV over het oprichten van asodorpen.

„Het klinkt heel stoer: we trekken een blik politieagenten open en we gaan jongeren die overlast veroorzaken van de straat af meppen. Maar dat is laf”, oordeelt Micha de Winter, hoogleraar Pedagogiek aan de Universiteit van Utrecht, en tevens lid van de

Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO). Dat deze weg geen oplossing is, „kan iedereen in de politiek heel goed weten”, zegt hij. „De vele onderzoeken over jeugdbeleid tonen dat aan. Maar ja, het is een politiek onderwerp, dus wordt er hard geroepen om repressie. Dat klinkt stoer. Of het helpt of niet, doet niet ter zake.” Het RMO-lid concludeert dat persoonlijke aanpak en bemiddeling met buurtbewoners op de langere duur beter werken.

Volgens Ida Haisma, directeur van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), klopt bovendien het beeld niet dat jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit een groeiend probleem is. Cijfers van haar onderzoekscentrum laten zien dat overlast en criminaliteit veroorzaakt door jongeren juist licht daalt. „Daarbij is dit echt een probleem van alle tijden.”

CBS-cijfers laten een zelfde beeld zien. In 2010 gaf 11,3 procent van de burgers aan last te ervaren van jongeren op straat, tegenover 11,9 procent het jaar ervoor. Ook het aantal burgers dat last zegt te hebben van jeugdcriminaliteit, is licht gedaald tot 5 procent in 2010, tegenover 5,3 procent twee jaar eerder.

Haisma vindt dat een harde aanpak van jongeren moet worden gecombineerd met methodes die bewezen effectief zijn, maar niet gemakkelijk in ‘spierballentaal’ onder woorden zijn te brengen. „Natuurlijk zijn repressieve maatregelen nodig, zoals bekeuringen,

Twee jongens hangen rond bij een skatebaan. Jongeren veroorzaakten vorig jaar minder overlast, blijkt uit cijfers van het CBS. FOTO: ANP

gen, oppakken bij inbraak en lik-op-stukbeleid. Maar met alleen repressie worden de oorzaken van het probleem niet opgelost. Al klinkt het niet sexy, een goede oplossing vraagt een goede analyse van het overlastprobleem.” Buurtbemiddeling en gedragscodes, zijn volgens Haisma voorbeelden van bewezen methodes die goede effecten

hebben op de langere termijn.

Ex-jongerenwerker Patrick Smelt benadrukt dat het om maatwerk gaat bij jongeren die overlast geven. Smelt, auteur van het boek ‘Straatcultuur’, maakt onderscheid tussen jongeren die belletje lellen en de jeugd die de buurt terroriseert. De laatste groep dient, met onderscheid van persoon,

flink aangepakt te worden, zegt hij. Alleen vastzetten, boetes uitdelen en weggagen, kan het gedrag van deze jongeren verergeren, is zijn ervaring. „Je moet jongeren ook een ontsnapingsmogelijkheid geven. Wat heeft het voor hen anders voor zin zich in de toekomst anders te gaan gedragen?”